

Kontrollutvalget i Hemsedal kommune

MØTEBOK

Møte dato/tid	Mandag 24. oktober 2022, kl. 09.00-11.30
Møtested	Møterom «Kommunestyresalen», Kommunehuset i Hemsedal
Medlemmer/varamedlemmer til stede i møtet	Leder: Gry Herland Nestleder: Anders Løkken Medlem: Hege Falck-Andersen Medlem: Jan PB. Rutgeron
Forfall	Medlem: Karin Follesø
Andre til stede i møtet	Forvaltningsrevisor Torkild Halvorsen, Viken kommunerevisjon IKS Ordfører Pål Terje Rørby, t.o.m. sak 34/22 + sak 37/22 Kommunedirektør Stephan Gundersen, t.o.m. sak 34/22
Sekretariat	Hanne Heen Wengen
Behandlet saker	33-37/22

DAGSORDEN:

Orienteringer:

- Orientering fra ordfører om aktuelle saker/temaer.
- Orientering fra kommunedirektør om aktuelle saker/temaer.

Saksliste:

Sak 33/22	Status og tiltak vedrørende sykefravær	2
Sak 34/22	Rutiner og systemer for avvikshåndtering - statusoppdatering	4
Sak 35/22	Vurdering av henvendelse	5
Sak 36/22	Revisor informerer	7
Sak 37/22	Prosjektplan Eierskapskontroll	7

Orienteringssaker:

1. Orientering fra utvalgsleder 9

▪ **Godkjenning av innkallingen og sakslisten:**

Enstemmig godkjent.

Formell godkjenning og signering av møtebok:

Møtebok fra 08.09.2022 ble enstemmig godkjent og signert.

- **Neste møte:** 28.11.2022

Orienteringer:

Fra ordfører:

Ordfører orienterte kort om bl.a.:

- Budsjettarbeidet
- Barnehagestruktur
Administrasjonen har gitt et innspill om å samle alle barnehagene i en felles barnehage på BU5, og selge Tuv og Ulsåk barnehage.
- Teams-møte med hytteforeningen
I møtet var strømstøtte og eiendomsskatt tema.

Fra kommunedirektør:

Kommunedirektøren orienterte kort om bl.a.:

- Budsjett
Administrasjonen jobber med budsjett 2023 og handlingsprogram for 2023-26.
- Lønnsoppgjøret
Nesten hele oppgjøret i kommunen er klart, kun Utdanningsforbundet igjen.
- Flyktninger
Teams-møte med bl.a. statsminister og finansminister ift. mottak av flyktninger. Hemsedal anmodes om å ta imot samme antall flyktninger i 2023 som i 2022.
Kommunen har så langt i år bosatt 22 flyktninger, og det er forventet totalt 30 ved utgangen av året.

SAKSLISTE:

Sak 33/22 Status og tiltak vedrørende sykefravær
--

Dokumenter:

Saksopplysninger:

Det er viktig at kommunen har rutiner som sikrer at man følger utviklingen i sykefravær innenfor ulike sektorer, og at det iverksettes tiltak både for å forebygge fravær og for å sikre at sykemeldte kommer raskt tilbake i jobb. Dette er viktig for den enkelte arbeidstaker, for tjenestemottakere og for kostnadsnivået til kommunen. Videre er forebyggende helsearbeid et sentralt element i samhandlingsreformen, og kommunene bør være et foregangseksempel i så måte.

Plan for møtet:

Kommunedirektøren anmodes om å redegjøre for følgende:

1. Utvikling i sykefravær de siste tre årene fordelt på sektor.
2. Hvis sykefraværet er høyt innen en eller flere sektorer de tre siste årene, ønskes det en vurdering av årsaken til dette og hvordan det kan forebygges.
3. Tiltak som typisk iverksettes overfor:
 - a. Langtidssykemeldte.
 - b. Ansatte som er ofte syke/sykemeldte, for å sikre at de raskere kommer tilbake i jobb/ redusere fravær.
4. Kan et tettere samarbeid med fastlege, med fokus på redusert bruk av sykemelding, kunne redusere kort- og langtidssykefravær i kommunen?
5. Redegjøre for mulige tiltak som kommunedirektøren mener kan bidra til ytterligere reduksjon i sykefravær ift. egenmeldinger og legemeldt sykefravær.

Kontrollutvalget i Hemsedal kommune

MØTEBOK

6. Kommunen bør for fremtiden ha en tiltaksplan – spesielt innenfor oppvekst og helse, da det til tider er behov for ekstra tilkallingspersoner ved sykdom ut over egen stab.
Vurdere kommunen å bygge opp en database med interne/eksterne personer, med nødvendig kompetanse, som kan bidra ved behov?

Kommunedirektøren må påregne at k-utvalget vil drøfte saken og stille oppfølgingsspørsmål i møtet.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering.

Møtebehandling:

Kommunedirektøren redegjorde for bl.a.:

- Egenmeldt sykefravær var i 2017 på 7,4 % og i 2021 på 7,2 %, og med noe variasjon i årene i mellom.
- Hittil i 2022 er snittet på sykefravær på 8,2 %. Fraværet var høyt i første kvartal og har sunket gjennom sommeren. Fraværet har tatt seg opp igjen nå i høst. Årsaken til sykefraværet er fortsatt i stor grad korona.
- Legemeldt sykefravær ligger langt lavere i %.
- Fraværet i Hemsedal ligger under landsgjennomsnittet.
- Nav har et system for oppfølging av fravær, som alle ledere i kommunen følger. Lederne får melding via systemet om at en ansatt må følges opp.
- Kommunen kan sette inn ulike tiltak, bl.a.:
 - Organisatoriske tiltak:*
 - Nye eller midlertidige arbeidsoppgaver
 - Endret arbeidsplass midlertidig eller varig innen kommunen.
 - Tilpasset arbeidstid
 - Psykososiale tiltak:*
 - Gi støtte og oppfølging
 - Gi mestringsopplevelser
 - Trygge det sosiale arbeidsmiljøet
 - Fysiske tiltak:*
 - Tilby tekniske hjelpemidler
 - Tilpasse maskiner og regulere arbeidsplassen
 - Justere inneklima

Kommunedirektøren anser at de arbeidsmiljømessige forholdene er bra, de ansatte trives på jobb. Dette underbygges av en undersøkelse gjennomført nå nylig.

Men de ansatte har vært under hard belastning over tid og det preger de ansatte.

Nå etter sommeren har det vært stort arbeidspress på flere leder.

Vedtak:

Enstemmig vedtak:

Kontrollutvalget tar kommunedirektørens redegjørelse til orientering.

Kontrollutvalget i Hemsedal kommune
MØTEBOK

Sak 34/22 Rutiner og systemer for avvikshåndtering - statusoppdatering

Dokumenter:

Saksopplysninger:

Kravet til håndtering av avvik i virksomheter er gitt i interkontrollforskriften, som også gjelder for offentlig virksomhet.

Meldinger om avvik og tiltak for å korrigere avvikene er i økende grad en del av kommunal styring.

Et levende og godt avvikssystem betyr færre uønskede og farlige hendelser, bedre kvalitet og ikke minst god læring for organisasjonen.

Avvik kan beskrives som skader på personer, bygninger, inventar eller utstyr, og skal registreres som avvik og dokumenteres systematisk, med det formål å unngå skader.

Foruten å forebygge at uønskede og alvorlige hendelser oppstår, så kan avvik være en viktig kilde til læring og forbedring.

I k-utvalgsmøtet 08.09.2022 – sak 30/22 behandlet utvalget saken og kommunedirektøren var anmodet om å redegjøre overordnet for kommunens systemer og rutiner for avvikshåndtering, herunder:

1. Hvordan kommunen sikrer at viktige avvik blir rapportert, håndtert og brukt som læring i organisasjonen.
2. Blir ansatte gitt opplæring i og informasjon om melding og oppfølging av avvik?
3. Bruker kommunen avvikssystemet til læring og forbedring?
4. Hvordan kommunedirektøren selv følger opp avviksrapporteringen.
5. Hvordan avviksrapporteringen inngår i kommunedirektørens internkontroll.

Kommunedirektøren redegjorde for bl.a. følgende:

- Kommunen har et velfungerende system for avvikshåndtering.
- Hadde en større gjennomgang av avvik før sommeren og alle avvik som kunne ble lukket. Har nå 4 avvik hvor det jobbes med tiltak før de kan lukkes.
- Kommunen opplever ikke mange avvik av alvorlig karakter.
- Alvorlige avvik slik som vold og trusler går direkte til kommunedirektøren, øvrige avvik går til nærmeste leder.
- Avvik kan meldes inn i systemet både på pc og mobil.
- Noe utfordring med å få ansatte til å bruke systemet. Noen opplever melding av avvik som kritikk/varsel.
- Det må fremover jobbes med holdninger, slik at medarbeidere i alle ledd forstår at avviksrapportering ikke er negativt, men er et verktøy som bidrar til utvikling og forbedring.

Kontrollutvalget vedtok å ta redegjørelsen til orientering og anmodet om en statusoppdatering i saken i møtet 24.10.2022.

Plan for møtet:

Kontrollutvalget anmoder kommunedirektøren om en statusoppdatering i saken, herunder:

- Tiltak som kan iverksettes for å tydeliggjøre viktigheten av avviksregistrering i organisasjonen og å skape en holdningsendring i forhold til melding av avvik.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar kommunedirektørens oppdatering til orientering.

Møtebehandling:

Kommunedirektøren orienterte om bl.a.:

- De ansatte melder avvik på en egen nettside på intranett.
- Det er flere alternative avviks-grupper, herunder;
 - HMS og andre avvik
 - Vold og trusler mot ansatte
 - Brudd på personvern
 - Varsling etter arbeidsmiljølovens § 2A

Kontrollutvalget i Hemsedal kommune

MØTEBOK

- Kommunen jobber med medarbeidere i alle ledd om hva som er avvik, hvordan avvik meldes og forståelse for at avviksrapportering bidrar til utvikling og forbedring.
- Hadde vært ønskelig med en avviks-app, slik at avvik kunne blitt meldt via mobilen med en gang.
- I år har det vært meldt 100 avvik, fordelt som følger;
HMS og andre avvik - 75
Vold og trusler - 17
Personvern - 7
Varsling - 1
Av disse 100 er 75 behandlet, tiltak iverksatt og avviket lukket.
- Lukkes ikke avviket etter en gitt tid så får leder et varsel.
- Alvorlige avvik som vold og trusler går direkte til kommunedirektøren.

Vedtak:

Enstemmig vedtak:

Kontrollutvalget tar kommunedirektørens oppdatering av saken til orientering.

Sak 35/22 Vurdering av henvendelse

Møtet ble enstemmig vedtatt lukket under kontrollutvalgets vurdering av saken, med hjemmel i kom.loven § 11-5, 3. ledd bokstav b), jf. off.loven § 24.

Dokumenter:

- A - Henvendelse til kontrollutvalget, datert 22.09.22
- B - Bekreftelse på mottatt henvendelse, datert 27.09.2022
- C - RE: Bekreftelse på mottatt henvendelse, datert 27.09.2022
- D – Avgrensing av varselsak mot ledelse, datert 28.09.2022
- E - Dokumentasjonsvedlegg 1, datert 29.09.2022
Vedlegg: E.1 - Drivepliktskrav på Sygarden, versus de 2 eksempelsakene
- F – Siste og mest sentrale dokument i varselsak, datert 30.09.2022
Vedlegg: F.1 – Konstruerte forklaringer
- G – Korrektur og supplering av dokument, datert 03.10.2022
Vedlegg: G.1 – Oppdiktede påstander
Vedlegg: G.2 – Saksfremlegg til klagesak bortleie
- H – Kort orientering om metode, datert 05.10.2022

Plan for møtet:

Kontrollutvalget anmoder kommunedirektøren om en grundig redegjørelse om saken henvendelsen gjelder og status.

Forslag til vedtak:

Møtebehandling:

K-utvalgsleder innledet med å forslå at møtet skulle foregå for åpne dører under kommunedirektørens redegjørelse og evt. lukkes under k-utvalgets vurdering.

Kontrollutvalget vedtok enstemmig å ikke lukke møtet under kommunedirektøren sin redegjørelse.

Kommunedirektøren redegjør for følgende:

- Jordloven § 19 og forvaltningslova § 16.
- Bakgrunnen for oppstart av tilsyn for denne aktuelle eiendommen var pga. at det ble søkt om arealtilskudd, som ikke samsvarte med areal det var forventet det skulle vært søkt om.

Kontrollutvalget i Hemsedal kommune

MØTEBOK

Dette ba kommunen om tilbakemelding på.

- Kommunen ønsket å innhente dokumentasjon som bekreftet drift av areal og type drift. Kommunen gjorde en vurdering og konkluderte at ingen av arealene av den aktuelle eiendommen var i drift, og vedtok å pålegge bortleie.
- Saken ble påklaget til Statsforvalteren, som opphevet vedtaket, da de mente at det ikke var hjemmel til å fatte pålegg om bortleie når noe areal var høstet, samt at kommunen ikke hadde gjort god nok vesentlig vurdering. Saken ble sendt tilbake til Hemsedal for helt eller delvis ny behandling.
- Ny drivepliktsak i år hvor det ble sendt brev til grunneier med generell informasjon om hva driveplikt er og hva som er kommunens holdning til ulike arealene på eiendommen. Kommunen ba pånytt om dokumentasjon på de arealene hvor kommunen mente at driveplikten ikke var oppfylt.
- Grunneier har sendt mye dokumentasjon, men ikke det kommunen etterspør. I tillegg er det fremkommet mange beskyldninger mot ansatte og politikere.
- Grunneier klager på at driveplikten blir fulgt opp og mener kommunen bryter flere lover.
- Kommunen har gitt grunneier mulighet til å uttale seg etter brev av 02.05., 13.05. og 15.06.22, med frist til 26.06. Grunneier oversendte noen bilder til kommunen 27.05.
- Kommunen har hatt møte med grunneier og familien, men kom ikke frem til enighet.
- I befarings av eiendommen involverte kommunen en ekstern part, en saksbehandler fra Ål kommune, som også ledet befaringsen. Etter befaringsen ble det utarbeidet en rapport og konklusjonen ble at på 14 av 19 teiger var driveplikten oppfylt.
- Kommunen har bedt om at det gjøres tiltak på de 5 øvrige teigene eller at det søkes om fritak fra driveplikten. Fristen ble satt til 25.10.22. Pr. 21.10. har ikke kommunen mottatt søknad om fritak.
- Det finnes ikke holdepunkter for påstandene til grunneier om at oppfølgingen av driveplikten er gjengjeldelse, at kommunen ikke har fulgt opp veiledningsplikten eller bryter likebehandlingsprinsippet.

Lukking av møtet:

Kontrollutvalget vedtok enstemmig å lukke møtet under debatten om lukking av møtet, med hjemmel i kom.loven § 11-5, 5 ledd.

Møtet ble etter debatten åpnet igjen.

Kontrollutvalget vedtok enstemmig å lukke møtet under sin vurdering av saken, med hjemmel i kom.loven § 11-5, 3 ledd bokstav b), jf. off.lova § 24, 1 ledd.

Vurdering:

Møtet ble åpnet.

Vedtak:

Enstemmig vedtak:

Kontrollutvalget tar kommunedirektørens redegjørelse til orientering.

Kontrollutvalget vil påpeke at det ikke er i utvalget sitt mandat å behandle enkeltsaker eller å fatte enkeltvedtak.

For å kunne ta stilling til om det skal gjennomføres en forvaltningsrevisjon på området bo- og driveplikt, på et generelt grunnlag, anmodes kommunedirektøren om å redegjøre nærmere for rutiner og praksis av området i utvalgets møte 28.11.2022.

Kontrollutvalget i Hemsedal kommune
MØTEBOK

Sak 36/22 Revisor informerer

Saksopplysninger:

Revisor informerer om relevante saker/temaer.

Revisor må påregne at kontrollutvalget vil drøfte saken/stille oppfølgingsspørsmål i møtet.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Møtebehandling:

Forvaltningsrevisor Torkild Halvorsen informerte om forvaltningsrevisjonen Kommunal beredskapsplikt.

Status i prosjektet; mye av dokumentasjonen er innhentet, det er god dialog med kontaktpersonen i kommunen og det sendes snart ut en spørreundersøkelse. Prosjektet har forventet fremdrift.

Kommunedirektøren vil få rapporten til uttale ved nyttår og revisjonen planlegger å fremlegge rapporten til k-utvalget på nyåret.

Vedtak:

Enstemmig vedtak:

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Sak 37/22 Prosjektplan Eierskapskontroll

Dokumenter:

– *Prosjektplan «Eierskapskontroll»*

Saksopplysninger:

Det ligger til kontrollutvalgets ansvar og myndighet iht. kommuneloven § 23-2 bokstav d) å påse at «*det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll)*»

Eierskapskontroll dreier seg om kontroll av hvordan kommunen følger opp sitt eierskap i enten heleide eller delvis eide selskaper. Dette gjelder både aksjeselskaper og interkommunale selskaper.

Det er ikke utført eierskapskontroll i nåværende periode.

Kommune har eierinteresser i bl.a.: *IKT Hallingdal, Vinn AS Hallingdal, Hallingdal brann- og redningsteneste IKS og Hallingdal Renovasjon IKS.*

Kommunen er 100 % eier av Hemsedal Energi Holding AS.

I k-utvalgets møte 08.09.2022 – sak 31/22 redegjorde forvaltningsrevisor Torkild Halvorsen for bl.a.:

- I kommuneloven § 23-2 bokstav d) fremkommer det at kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper mv. – eierskapskontroll.
- Eierskapskontrollen er regulert i kommuneloven § 23-4 og innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.
- Tema som kan belyses i en kontroll kan være:
 - Har kommunen utarbeidet eierskapsmelding, og blir denne revidert?
 - Utøves eierskapet av selskapet opp mot etablerte normer for god eierstyring, kommunens vedtatte eierstyring generelt og spesifikke krav til styring i selskapet?
 - Har kommunen etablert god kommunikasjon mellom kommunestyret og selskapet.
 - Har kommunen gode rutiner som sikrer god sammensetning, nødvendig kompetanse og erfaring ved valg av representanter til styrene, og er det utarbeidet instruks for representantene?

Kontrollutvalget i Hemsedal kommune

MØTEBOK

- Det brukes en egen standard for eierskapskontroll, som sier hva revisor skal forholde seg til i en slik kontroll.

Ordfører orienterte om bl.a.:

- Ordfører kjenner ikke til at kommunen har utarbeidet instruksjoner for representanter til styrene, eller om de har tilgang på administrative ressurser.
- Det blir ofte lagt politisk tilhørighet som kriterium, fremfor kompetanse, når representanter skal velges til de ulike styrene.

K-utvalget vedtok følgende i møtet:

«Kontrollutvalget anmoder Viken kommunerevisjon om å utarbeide en prosjektplan innen området eierskapskontroll, til møtet 24.10.2022.»

Formålet med eierskapskontroll er å undersøke om kommunen forvalter sine eierinteresser i tråd med lovkrav, etablerte normer for god eierstyring og kommunestyrets vedtak og forutsetninger.

I vedlagte forslag til prosjektplan foreslås følgende problemstillinger:

1. Har kommunen utarbeidet og jevnlig reviderer sentrale styringsdokumenter for selskapene?
Problemstillingen belyser om kommunen har utarbeidet og jevnlig reviderer styringsdokumenter som eierskapsmelding, eierstrategier og selskapsavtale eller vedtekter.
2. Har kommunen sørget for at selskapene rapporterer om måloppnåelse?
Problemstillingen belyser om kommunen sørger for at selskapet rapporterer om måloppnåelse og om denne informasjonen tilfaller kommunestyret.
3. Har kommunen systemer og rutiner som sikrer god sammensetning og nødvendig kompetanse i styrene?
Problemstillingen belyser blant annet prosess for valg av styremedlemmer (valgkomite) og om det er utarbeidet rutiner som sikrer nødvendig kompetanse i styrene (styreinstruks mv.), og retningslinjer for godtgjøring for styreverv. Videre belyser problemstillingen styrenes rutiner og praksis knyttet til vurdering av habilitet, registrering i styrevervregister og utarbeidelse av årlig plan, evalueringer og årsrapport.

Undersøkelsen avgrenses i hovedsak til å gjelde selskaper hvor Hemsedal kommune eier mer enn 50 %.

Eierskapskontrollen er planlagt gjennomført med en ramme innenfor 150 timer, og med rapportering innen juni 2023.

Plan for møtet:

Forvaltningsrevisor anmodes om å redegjøre for prosjektplanen.

Forvaltningsrevisor må påregne at kontrollutvalget vil drøfte saken og stille oppfølgingsspørsmål i møtet.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget bestiller, av Viken kommunerevisjon IKS, en eierskapskontroll basert på fremlagt prosjektplan. Rapportering av eierskapskontrollen forventes fremlagt for kontrollutvalget innen sommeren 2023.

Møtebehandling:

Forvaltningsrevisor Torkild Halvorsen redegjør for forslaget til prosjektplan, herunder bl.a.:

- Bakgrunnen for planen.
Bestilling i k-utvalgsmøtet 08.09.22
- Problemstillinger
Som nevnt over i pkt. 1-3.
- Revisjonskriterier
Følgende kilder anses som aktuelle; lov og forskrift, anbefalinger for god eierstyring og kommunens egne dokumenter.
- Metode
Informasjonen innhentes gjennom dokumentanalyse, intervjuer og evt. spørreundersøkelse.
- Organisering og ressursbruk

Kontrollutvalget i Hemsedal kommune
MØTEBOK

Kontrollen gjennomføres av VKR sine egne ansatte innenfor en ramme på på 150 timer, og med rapportering innen juni 2023.

Vedtak:

Enstemmig vedtak:

Kontrollutvalget bestiller, av Viken kommunerevisjon IKS, en eierskapskontroll basert på fremlagt prosjektplan. Rapportering av eierskapskontrollen forventes fremlagt for kontrollutvalget innen sommeren 2023.

Orienteringssaker:

1. Orientering fra utvalgsleder

K-utvalgsleder orienterte kort om foredraget.

K-utvalgsleder har deltatt på et foredrag om endringer i IKS-loven og kommuneloven og vil orientere kort om foredraget og endringer

Hemsedal, 28.10.2022

For kontrollutvalget

Hanne Heen Wengen (*sign.*)

Kontrollutvalgssekretariat for Hemsedal kommune

Kopi sendt: Ordfører, kommunedirektør, kommunens postmottak, Viken kommunerevisjon IKS

Møtebok godkjent:

Hemsedal, ___ / ___ - _____

Gry Herland
leder

Anders Løkken
nestleder

Hege Falck-Andersen
medlem

Jan PB. Rutgerson
medlem